

15. Η Αγία Σοφία, ένα αριστούργημα της αρχιτεκτονικής

Στόχος: Να εξηγήσω γιατί η Αγία Σοφία ήταν ένα μοναδικό έργο για το Βυζάντιο.

Παρατηρώ

Η Αγία Σοφία ήταν το πρώτο και το μεγαλύτερο έργο που ξαναχτίστηκε στην Κωνσταντινούπολη μετά τη «Στάση του Νίκα».

Α. Γιατί χτίστηκε;

Μετά τη «Στάση του Νίκα» η Πόλη είχε καταστραφεί.

Ο Ιουστινιανός αποφάσισε να την ξαναχτίσει και να την κάνει ακόμη καλύτερη.

Το πιο σπουδαίο έργο του ήταν ο ναός της Αγίας Σοφίας.

Β. Ποιοι τη σχεδίασαν και ποιοι τη χτίσανε;

Ο Ιουστινιανός ανέθεσε το έργο σε δύο μεγάλους αρχιτέκτονες:

Ανθέμιος
από τις Τράλλεις

Ισίδωρος
από τη Μίλητο

Υλικά και χρήματα προσφέρθηκαν από όλη την αυτοκρατορία. Δέκα χιλιάδες εργάτες και διαλεχτοί τεχνίτες εργάστηκαν αδιάκοπα για πέντε χρόνια.

Εγκαινιάστηκε το 537 μ.Χ.

Γ. Πώς γεννήθηκε ο νέος ρυθμός;

Οι αρχιτέκτονες συνδύασαν:

τον ρυθμό της
ορθογώνιας
βασιλικής

τον ρυθμό του
περίκεντρου ναού
με τρούλο

Έτσι γεννήθηκε ο νέος ρυθμός,
η βασιλική με τρούλο.

Επηρέασε την αρχιτεκτονική
πολλών ναών μέχρι σήμερα!

Δ. Μια μοναδική επιθυμία!

Ο Ιουστινιανός ήθελε ο ναός:

- να ανήκει σε όλη την αυτοκρατορία,
- να είναι ανώτερος από κάθε άλλο ναό.

Όταν τον είδε έτοιμο, φώναξε:
«Νενίκηκά σε Σολομώντα!»

Ε. Θυμάμαι

• Μετά τη «Στάση του Νίκα» ξαναχτίστηκε η Πόλη.

• Η Αγία Σοφία ήταν το πρώτο και μεγαλύτερο έργο.

• Την έκτισαν ο Ανθέμιος και ο Ισίδωρος.

• Δημιούργησαν τον νέο ρυθμό: τη βασιλική με τρούλο.

• Εγκαινιάστηκε το 537 μ.Χ. και έγινε σύμβολο του Βυζαντίου.

15. Η Αγία Σοφία, ένα αριστούργημα της αρχιτεκτονικής

Συνεχίζω και εξασκούμε!

ΣΤ. Τι κάνει την Αγία Σοφία ξεχωριστή;

1

Χτίστηκε στη θέση
δύο παλαιότερων ναών.

2

Υλικά έφτασαν από
όλη την αυτοκρατορία.

3

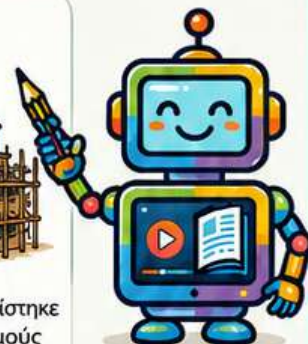

Ο νέος ρυθμός ήταν
η βασιλική με τρούλο.

4

Ο τρούλος ξαναχτίστηκε
μετά τους σεισμούς
του 557.

Έξυπνο tip

Βασιλική με τρούλο σημαίνει
συνδυασμός δύο σχεδίων ναού.

Το ήξερες;

Ο Ιουστινιανός, όταν είδε τον ναό,
είπε: «Νενίκηκά σε Σολομώντα!»

A. Συμπλήρωση κενού

Συμπλήρωσε με τις λέξεις: 537, Ανθέμιος,
Ισίδωρος, τρούλο.

- 1 Η Αγία Σοφία εγκαινιάστηκε το ..... μ.Χ.
- 2 Ο ..... ήταν αρχιτέκτονας από τις Τραλλεις.
- 3 Ο ναός σχεδιάστηκε και από τον .....
από τη Μίλητο.
- 4 Ο νέος ρυθμός ονομάστηκε βασιλική με .....

B. Σωστό ή Λάθος

Γράψε Σ ή Λ.

- 1 Η Αγία Σοφία χτίστηκε μετά τη Στάση του Νίκα. ....
- 2 Η ανοικοδόμηση κράτησε πέντε χρόνια. ....
- 3 Ο νέος ρυθμός λεγόταν βασιλική με τρούλο. ....
- 4 Η Αγία Σοφία ήταν το πιο μικρό έργο
του Ιουστινιανού. ....

Γ. Αντιστοίχιση

Ένωσε με γραμμή.

1 Αγία Σοφία	α αρχιτέκτονας από τη Μίλητο
2 Ανθέμιος	β νέος ρυθμός ναού
3 Ισίδωρος	γ σημαντικότερο έργο του Ιουστινιανού
4 βασιλική με τρούλο	δ αρχιτέκτονας από τις Τραλλεις

Δ. Κύκλωσε το σωστό

Κύκλωσε τη σωστή απάντηση.

- 1 Πόσα χρόνια κράτησε η ανοικοδόμηση;
α. 2 β. 5 γ. 12
- 2 Ποιος είπε «Νενίκηκά σε Σολομώντα!»;
α. Ιουστινιανός β. Ανθέμιος γ. Ισίδωρος
- 3 Ποιο στοιχείο εντυπωσίαζε ιδιαίτερα στον ναό;
α. ο τρούλος β. το λιμάνι γ. οι πύλες της πόλης
- 4 Μετά τους σεισμούς του 557 τι χρειάστηκε
να ξαναχτιστεί;
α. ο τρούλος β. η αγορά γ. ο Ιππόδρομος

